

Nr 351.

Av herr **Jacobson** i Vilhelmina, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 96, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 56 § lagen den 18 juli 1928 (nr 309) om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige, m. m.

Det finnes väl knappast någon grupp inom hela vårt land, som för en så hård tillvaro för sin utkomst som innehavarna av fjällägenheterna. Deras lägenheter ligga merendels isolerade inne i ödebygden och sakna i stor utsträckning vägar, telefon, postförbindelser etc.

Så länge goda jaktmarker och tillgång till rikliga fiskevatten stodo dessa fjällbor till buds, kunde de något så när draga sig fram, men i den mån jakten och fisket minskade, ha deras levnadsbetingelser försämrats, vilket framträtt med ökad styrka under de senaste åren. Särskilt framträdande är denna förändring i fråga om lägenhetsinnehavarnas möjligheter både att göra sina jordbruk inkomstbringande och att få sina bostäder och ladugårdar försatta i ett tillfredsställande skick.

Den möjlighet, som i vanliga fall vid en samlad förläggning står nybyggarna till buds dels i fråga om vägar, postgång, telefon, skolväsende och dylikt och dels för dem själva att sinsemellan ordna ekonomiskt samarbete och därmed öka möjligheterna för erhållande av en mera dräglig utkomst, förefinnes icke.

För att belysa mitt påstående tillåter jag mig påvisa förhållandet i en av lappmarkssocknarna.

Av 22 fjällägenheter inom Sorsele socken har länsstyrelsen i Västerbottens län vid en företagen utredning funnit, att inte mindre än tio hade 50 kilometer eller därutöver till de vägar, som utgjorde deras utfartsleder. Medelavståndet till dessa utfartsleder vore för samtliga lägenheter 36,69 kilometer.

Det är under sådana förhållanden naturligt, att vederbörandes möjligheter att för rimliga kostnader anordna någorlunda tillfredsställande bostäder äro synnerligen beskurna. Härtill kommer, att de så gott som fullständigt sakna de möjligheter till arbetsförtjänster, som stå den med väg- och telefonförbindelser utrustade fjällbefolkningen till buds.

Det förslag till hjälp åt fjällägenhetsinnehavarna, som Kungl. Maj:ts framlagt till årets riksdag, proposition nr 96, måste därför hälsas med den allra största tillfredsställelse. Dock är det en sak, som icke är fullt tillfredsställande.

I § 12 kungörelseförslaget anges, att lägenheten genom kronans försorg skall förse med boningshus, nödiga ekonomibyggnader och övriga för jordbrukets drift behövliga anläggningar. I enlighet med den erinran, som länsstyrelsen i Jämtlands län anfört i sitt remissyttrande, torde numera allmänt den uppfattningen råda, att vatten- och avloppsförhållandena å landsbygden böra, så vitt möjligt, ordnas så, att befolkningen därstädes beredes denna förmån.

Detta gäller ej minst fjällbygdsbefolkningen, som på grund av hårda klimatiska och andra förhållanden för ett särskilt strävsamt liv och som därför är i synnerligt behov av den lättnad i det dagliga arbetet, som befintheten av vattenledning och avlopp medför.

Med stöd av det anförda tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 96 måtte framhålla såsom synnerligen önskvärt, att vattenledning och avlopp, där så lämpligen kan ske, anordnas uti ifrågavarande arrendelägenheter, vilket bör angivas i kungörelsen rörande lägenhetsupplåtelsen.

Stockholm den 17 mars 1947.

Uddo R. Jacobson.
